

A ג"ד
Intro
Today we will learn דף בע"ה of מסכת יבמות פ"ט
The topics we will learn about include.

The קנסות imposed on ניסת בעד אחד

טבל

Produce grown in Eretz Yisroel is considered טבל, and prohibited to be eaten until הפרשת תרומה

When the owner separates a portion for Terumah, which must be given to, and may only be eaten by, a Kohen - The שריים, remaining produce is חולין, which after the separation of מעשר is permitted to all

There are instances in which the הפרשה becomes Terumah, however the שריים are still טבל

A

קנסות
imposed on
ניסת בעד אחד

◆

טבל

B עציץ נקוב ואינו נקוב
טבל fruits grown from the ground of Eretz Yisroel are considered טבל,
Produce grown in a נקוב, an unsealed planter, that draws ניקה, nourishment from the ground, is considered טבל, like produce grown directly in the ground.
However, fruits grown in a שאינו נקוב, a sealed planter that has no ניקה from the ground, is only considered טבל מדרבנן.

B

◆

עציץ נקוב
ואינו נקוב

1 So let's review

The Gemara continues to explain the Mishnah at the beginning of the Perek regarding

אשה שניסת עפ"י עד אחד ואח"כ בא בעלה

A woman who remarried based on the testimony of an עד אחד that her husband died, and he subsequently returned. Since she was not דייקא ומינסבא, meticulous to confirm his death, she is subject to a קנס, a penalty of תצא מזה ומזה

She's must leave both men.

In addition, the Mishnah states;

אין לה כתובה, ולא פירות, ולא מזונות, ולא בלאות

She does NOT receive her Kesuba and other benefits such as;

--- The profits of her מלוג, נכסי מלוג,

--- Support,

--- And the remnants of her clothing,

לא על זה ולא על זה

Not from her first husband, and not from her second husband.

2 The Gemara explains

תקינו לה רבנן כתובה

כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה

A woman initially receives a Kesubah, to make it difficult for the husband to divorce her.

הא

תהא קלה בעיניו להוציאה

However, since this woman must be divorced, she has no Kesubah.

She also loses her other benefits, because,

תנאי כתובה ככתובה דמי

The addendum to the Kesubah is treated like the Kesubah

ואם נטלה מזה ומזה תחזיר

Even if she already collected these benefits, she must return them.

=====

1

משנה:

אשה שניסת עפ"י עד אחד ואח"כ בא בעלה

Since she was not דייקא ומינסבא, she is subject to a קנס:

תצא מזה ומזה

אין לה כתובה, ולא פירות,

ולא מזונות, ולא בלאות

לא על זה ולא על זה

2

תקינו לה רבנן כתובה

כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה

A woman initially receives a Kesubah, to make it difficult for the husband to divorce her

הא

תהא קלה בעיניו להוציאה

Since this woman must be divorced, she has no Kesubah

She also loses her other benefits, because,

תנאי כתובה ככתובה דמי

ואם נטלה מזה ומזה תחזיר

3 The Mishna continues
הולד ממזר מזה ומזה
A child born from the second husband or from the first husband after his return, are both considered Mamzeirim.

To explain this ruling of the Mishnah the Gemara introduces the סוגיא of ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה
Regarding Trumah

תנן התם
אין תורמין מן הטמא על הטהור
If someone has a basket of טמא fruits, and a basket of טהור fruits, he may not separate תרומה from the טמא fruits for the טהור fruits

and if he did separate;
בשוגג

תרומתו תרומה
If the הפרשה was done בשוגג, unintentionally, it is effective - the פירות טמא become תרומה, and the שיריים become חולין, permitted to eat

במזיד
לא עשה ולא כלום

If the הפרשה was done במזיד, intentionally, it is NOT effective, and the פירות טהור may not be eaten until he does another הפרשה.

The Gemara explains that
מדאורייתא תרומה מעלייתא היא

Although one should not be
מפריש מן הטמא על הטהור

One should not separate תרומה from טמא fruits for טהור fruits, but if he did, it is effective ומדאורייתא;

4 כדברי אליעאי
As רבי אליעאי taught:
מנין לתורם מן הרעה על היפה
שתרומתו תרומה

If someone separates inferior fruits for superior fruits it is effective, because the Pasuk states;

ולא תשאו עליו חטא
בהרימכם את חלבו ממנו

You will not transgress when performing הפרשה from superior fruits - which implies that there IS a transgression for one who performs הפרשה from inferior fruits.

ואם אין קדוש
נשיאות חטא למה

If the הפרשה is not effective, then there is no transgression?
מיכן לתורם מן הרעה על היפה
שתרומתו תרומה

3

מלפני

הולד ממזר
מזה ומזה

מלפני

אין תורמין מן הטמא על הטהור

במזיד
לא עשה ולא כלום

בשוגג
תרומתו תרומה

The Gemara explains
מדאורייתא
תרומה מעלייתא היא

4

כדברי אליעאי:

מנין לתורם מן הרעה על היפה
שתרומתו תרומה...

ולא תשאו עליו חטא
בהרימכם את חלבו ממנו

ואם אין קדוש
נשיאות חטא למה?

מיכן לתורם מן הרעה על היפה
שתרומתו תרומה

5 Therefore, בשוגג תרומתו תרומה As is the Halachah מדאורייתא לא עשה ולא כלום This is only במזיד to penalize the מזיד, in order to discourage this practice.

However, there is a Machlokes in the extent of the קנס: רב נתן ברבי אושעיא explains לא עשה ולא כלום לתקן את השיריים It is only NOT effective to release the שיריים, the טהור fruits from the Issur טבל to be eaten, but the טמא fruit is considered תרומה, and is permitted to the Kohen for kindling. As most גזירות דרבנן, this is a גזירה דרבנן which creates only a חומרא, a stringency. The Trumah remains Trumah, as is the Halachah מדאורייתא, but the Chachamim imposed a חומרא that he may not eat the rest until he separates Trumah again.

However, רב חסדא disagrees and says; לא עשה ולא כלום כל עיקר It is NOT effective at all. דאפילו ההיא גריוא הדר לטיבליה Even the טמא fruit of the הפרשה, returns to its original status of טבל, because, אי אמרת תרומה הוי זימנין דפשע ולא מפריש If it will be considered Terumah, he will be lax in performing a second הפרשה on the שיריים.

6 א"ל רבה לרב חסדא רב חסדא asked לדיך דאמרת לא עשה ולא כלום כל עיקר According to your opinion that the הפרשה is NOT effective at all מדרבנן because of a גזירה וכי ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה How can the רבנן uproot a דאורייתא, by saying the הפרשה is NOT effective? This is a גזירה דרבנן which creates a קולא by removing the קדושת תרומה?

5

Therefore,

במזיד **בשוגג**
לא עשה ולא כלום **תרומתו תרומה**

There is a Machlokes in the extent of the קנס:

רב חסדא **רב נתן ברבי אושעיא**
לא עשה ולא כלום **לא עשה ולא כלום**
כל עיקר **לתקן את השיריים**

דאפילו **But the טמא fruit**
ההיא גריוא **is considered תרומה,**
הדר לטיבליה **and is permitted**
 to the Kohen
 for kindling

אי אמרת תרומה הוי זימנין דפשע ולא מפריש

6

א"ל רבה לרב חסדא
לדיך דאמרת
לא עשה ולא כלום כל עיקר
וכי ב"ד מתנין
לעקור דבר מן התורה?
קולא creates a גזירה?
by removing the קדושת תרומה?

7 רב חסדא cites our Mishnah where it seems that the Chachamim have the כח לעקור דבר מן התורה

והתנן ממוזר מזה ומזה
The children of both husbands are considered Mamzerim בשלמא משני ממוזר
A child of the second husband is certainly a Mamzer, because she was איש אשת אמאי
אלא מראשון אמאי
אשתו היא וישראל מעליא הוא
But a child from the first husband after he returns is NOT a Mamzer, because she is his wife.
וקא שרינן ליה בממזרת
Since we declare him a Mamzer מדרבנן, he will marry a Mamzeres. However, מדאורייתא, he is NOT a ממוזר, and therefore forbidden to marry a ממזרת?
We see that מתנין לעקור דבר מן התורה?

רבה responded
הכי אמר שמואל
אסור בממזרת
Indeed, since he is only a ממוזר מדרבנן, he is prohibited to marry a ממזרת
וקרי ליה ממוזר
לאוסרו בבת ישראל
He is considered a ממוזר only in that he is also prohibited to marry a Bas Yisroel.

7

רב חסדא

והתנן ממוזר מזה ומזה

בשלמא משני ממוזר
אלא מראשון אמאי
אשתו היא
וישראל מעליא הוא?
וקא שרינן ליה בממזרת

We see that
ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה

~~רב~~

רבה responded
הכי אמר שמואל
אסור בממזרת

וקרי ליה ממוזר
לאוסרו בבת ישראל

8 The Gemara again seeks to find a source that ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה
And cites a Braisa which discusses the marriage of a minor, a יתומה, which is only מדרבנן. Therefore she can always terminate the marriage with מיאון

מאימת אדם יורש את אשתו קטנה
From which point is she considered married, that if she dies, her husband inherits her assets.
ב"ש אומרים משתעמוד בקומתה ותכנס לחופה
ב"ש אומרים משתעמוד ותכנס לחופה
ב"ש אומרים משתכנס לחופה
ב"ה אומרים משתכנס לחופה
say although she was not a גדולה, it is sufficient if she performs Chupah
רבי אליעזר אומר משתגדיל ותבעל
רבי אומר משתגדיל ותבעל
says only when she becomes a גדולה and performs Biyah

8

The Gemara seeks to find a source that
ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה

ברייטא:

מאימת אדם יורש את אשתו קטנה

רבי אליעזר אומר משתגדיל ותבעל	ב"ה אומרים משתכנס לחופה	ב"ש אומרים משתעמוד בקומתה ותכנס לחופה
-------------------------------------	-------------------------------	---

9 From this point
 יורשה
 He receives her ירשה
 ומיטמא לה
 If he is a Kohen, he is permitted to be מטמא to her.
 ואוכלת בגינו תרומה
 And she is eligible for Terumah, through her husband

The Gemara says
 According to הלל בית that she is NOT a גדולה
 והא הכא מדאורייתא אבוה ירית לה
 Although מדאורייתא her family inherits the ירשה
 ומדרבנן בעל ירית לה
 However the רבנן initiated that her husband inherits the
 אשתו קטנה of ירשה
 Here we see that התורה דבר מן התורה
 The other two Halachos also seem to show
 ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה

9 From this point:
**יורשה
 ומיטמא לה
 ואוכלת בגינו תרומה**

According to **הלל** בית **כא** that she is NOT a גדולה

**והא הכא
 מדאורייתא אבוה ירית לה
 ומדרבנן בעל ירית לה**

Here we see that **ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה**

10 However, the Gemara rejects this proof, because יורשה is based on
 הפקר ב"ד הפקר
 The רבנן have complete control of all property.

יורשה is because
 משום דהוי לה מת מצוה
 She is considered a מת מצוה, one who has no relatives.
 Although she does have relatives;
 כיון דלא ירתי לה
 קריא ולא ענו לה
 Since they don't inherit her, they will not want to be involved in her burial.
 Therefore she is considered a מת מצוה

is actually only
 בתרומה דרבנן
 She only eats fruits that require Terumah מדרבנן

This discussion of whether
 ב"ד מתנין לעקור דבר מן התורה
 Continues in the next Daf

10

**יורשה
 הפקר ב"ד
 הפקר**

is based on
**הפקר ב"ד
 הפקר**

The רבנן have complete control of all property

**ומיטמא לה
 משום דהוי לה
 מת מצוה**

is because
**משום דהוי לה
 מת מצוה**

כיון דלא ירתי לה
 קריא ולא ענו לה

**ואוכלת בגינו
 תרומה
 בתרומה
 דרבנן**

is only
**בתרומה
 דרבנן**